

UCHWAŁA NR XXI/101/2012
Rady Gminy w Nowym Kawęczynie
z dnia 28 grudnia 2012 r.

zmieniająca uchwałę w sprawie przyjęcia Gminnego Programu Przeciwdziałania Przemocy w Rodzinie oraz Ochrony Ofiar Przemocy w Rodzinie na lata 2012-2016

Na podstawie art.18 ust. 2 pkt 15 ustawy z dnia 8 marca 1990 roku o samorządzie gminnym (Dz. U. z 2001 r. Nr 142, poz. 1591; z 2002 r. Nr 23, poz. 220, Nr 62, poz. 558, Nr 113, poz. 984, Nr 153, poz. 1271, Nr 214, poz. 1806; z 2003 r. Nr 80, poz. 717, Nr 162, poz. 1568; z 2004 r. Nr 102, poz. 1055, Nr 116, poz. 1203; z 2005 r. Nr 172, poz. 1441, Nr 175, poz. 1457; z 2006 r. Nr 17, poz. 128; z 2007 r. Nr173, poz. 1218; z 2008 r. Nr 180, poz. 1111, Nr 223, poz. 1458; z 2009 r. Nr 52, poz. 420, Nr 157, poz. 1241; z 2010 r. Nr 28, poz. 142 i 146, Nr 40, poz. 230, Nr 106, poz. 675; z 2011 r. Nr 21, poz. 113, Nr 117, poz. 679, Nr 134, poz. 771, Nr 149, poz. 887, Nr 217, poz. 1281; z 2012 r. poz. 567) oraz art.6 ust. 2 pkt 1 ustawy z 29 lipca 2005 roku o przeciwdziałaniu przemocy w rodzinie (Dz. U. Nr 180, poz. 1493; z 2009 r. Nr 206, poz. 1589; z 2010 r. Nr 28, poz. 146, Nr 125, poz. 842; z 2011 r. Nr 149, poz. 887) uchwała się, co następuje:

§ 1. Załącznikowi do Uchwały Nr XIX/91/2012 Rady Gminy w Nowym Kawęczynie z dnia 19 października 2012 r. w sprawie przyjęcia Gminnego Programu Przeciwdziałania Przemocy w Rodzinie oraz ofiar Przemocy w Rodzinie na lata 2012-2016, nadaje się brzmienie ustalone w załączniku do niniejszej uchwały.

§ 2. Wykonanie uchwały powierza się Wójtowi Gminy.

§ 3. Uchwała wchodzi w życie z dniem podjęcia.

Przewodnicząca
Rady Gminy

Małgorzata Meszka

Gminny Program Przeciwdziałania Przemocy w Rodzinie oraz Ochrony Ofiar Przemocy w Rodzinie na lata 2012-2016

I. Wstęp

W celu zwiększenia skuteczności przeciwdziałania przemocy w rodzinie oraz inicjowania i wspierania działań polegających na podnoszeniu świadomości społecznej w zakresie przyczyn i skutków przemocy w rodzinie uchwalona została **Ustawa z dnia 29.07.2005 o przeciwdziałaniu przemocy w rodzinie /Dz. U. Nr 180, poz. 1493 z późn. zm./ oraz Krajowy Program Przeciwdziałania Przemocy w Rodzinie przyjęty Uchwałą Nr 162/2006 Rady Ministrów z dnia 25 września 2006 r.**

Ustawa określa zadania w zakresie przeciwdziałania przemocy w rodzinie, zasady postępowania wobec osób dotkniętych przemocą w rodzinie oraz zasady postępowania wobec osób stosujących przemoc w rodzinie.

Przemoc ze strony najbliższej osoby jest doświadczeniem traumatycznym. prowadzącym nie tylko do uszkodzenia ciała ofiary ale także okaleczającym psychikę.

Przemoc w rodzinie rzadko jest incydem jednorazowym. Zazwyczaj ma ona charakter długofalowy i cykliczny.

Wyróżnia się cztery podstawowe rodzaje przemocy:

- 1. Przemoc fizyczną** – obejmującą działania bezpośrednie, które wyrządzają ból cierpienie fizyczne.
- 2. Przemoc psychiczną** - która jest bezpośrednim działaniem krzywdzącym, wykorzystującym mechanizm procesów psychologicznych
- 3. Przemoc seksualną** - działającą w obszarze zachowań seksualnych, naruszająca intymność pożycia.
- 4. Przemoc ekonomiczną** - dotyczącą warunków materialnych, która opiera się na uzależnieniu ofiary od statusu materialnego sprawcy.

Każdej z wymienionych rodzajów przemocy towarzyszą charakterystyczne jej formy.

Rodzaje przemocy	Formy przemocy:
Przemoc fizyczna	popychanie, odpychanie, obezwładnianie, przytrzymywanie, policzkowanie, szczypanie, kopanie, duszenie, bicie otwartą ręką, pięściami, bicie przedmiotami, parzenie, polewanie żrącymi substancjami, używanie broni, ograniczenie dostępu do pożywienia, nie udzielenie koniecznej pomocy itp.
Przemoc psychiczna	poniżanie, naśmiewanie się kontrolowanie i ograniczenie kontaktów z innymi osobami, wymuszanie i domaganie się posłuszeństwa, upokarzanie, zawstydzanie, szantażowanie, stosowanie gróźb.

Przemoc seksualna	To zachowanie zmuszające ofiarę do podjęcia niechcianych zachowań seksualnych, sadystyczne formy współżycia seksualnego
Przemoc ekonomiczna	niezaspakajanie materialnych potrzeb rodziny, odbieranie zarobionych pieniędzy, zmuszanie do pracy bez wynagrodzenia.

Program Przeciwdziałania Przemocy w Rodzinie oraz Ochrony Ofiar Przemocy w Rodzinie Gminy Nowy Kawęczyn ma charakter długofalowy. Działania Programu obejmują lata 2012-2016. W miarę potrzeb i sytuacji społecznej zadania Programu mogą ulegać zmianom i udoskonaleniom.

II. Analiza problemów społecznych na terenie Gminy Nowy Kawęczyn.

W celu właściwego zaplanowania podejmowanych działań niezbędne jest doskonalenie analizy problemów społecznych w gminie z uwzględnieniem problemu przemocy w rodzinie.

Diagnoza zjawiska

W Gminie Nowy Kawęczyn (podobnie jak i w skali całego kraju) zjawisko przemocy występuje najczęściej w rodzinach najuboższych, jest powiązane z alkoholizmem, niskim wykształceniem i niską świadomością społeczną.

Pracownicy Gminnego Ośrodka Pomocy Społecznej w Nowym Kawęczynie i Policji prowadzą sprawy z wykorzystaniem procedury i dokumentacji Niebieskiej Karty. Ze względu na charakter problemu dokładne oszacowanie skali zjawiska w gminie nie jest łatwe. W roku 2011 Policja założyła 1 Niebieską Kartę.

Ofiary przemocy często przez wiele lat ukrywają swój problem. Przypadki znęcania się wciąż pozostają tematem zamkniętym w obrębie domu rodzinnego. Ofiary przemocy boją się lub wstydzą się o tym mówić, albo nie postrzegają zachowań sprawcy jako przemocy.

Trudno jest w sposób jednoznaczny określić wielkość zjawiska przemocy na terenie gminy w związku z wystąpieniem przemocy ukrytej, czyli występującej w rodzinie, w szkole ale nieujętej w statystykach z powodu niskiego poziomu wiedzy na temat jej występowania.

III. Cele ogólne i szczegółowe programu

Celem głównym programu jest zwiększenie skuteczności działań na rzecz przeciwdziałania przemocy w rodzinie.

Celami szczegółowymi są:

1. Podejmowanie działań profilaktycznych w zakresie przeciwdziałania przemocy
2. Wsparcie i profesjonalna pomoc doradcza, terapeutyczna, socjalna- ofiarowane dzieciom i rodzinom dotkniętym przemocą.
3. Zmniejszenie skali zjawiska przemocy.
4. Ochrona ofiar przemocy w rodzinie.
5. Zwiększenie dostępności pomocy oraz zwiększenie skuteczności działań interwencyjnych.
6. Podnoszenie świadomości społecznej w zakresie zjawiska przemocy i sposobów radzenia sobie z tym problemem.
7. Poszerzenie wiedzy dotyczącej zjawiska przemocy i sposobów tego problemu wśród dzieci , młodzieży i dorosłych.
8. Wspieranie ofiar przemocy w sytuacjach kryzysowych.

9. Ograniczenie występowania zachowań agresywnych wśród uczniów (ze szczególnym uwzględnieniem agresji słownej).
10. Zapewnienie możliwości profesjonalnego wsparcia dla ofiar i sprawców przemocy (porady psychologa, prawnika, podejmowanie interwencji w zakresie przeciwdziałania przemocy).
11. Usprawnienie współpracy między różnymi instytucjami zajmującymi się problemem przemocy w rodzinie.
12. Współpraca z placówkami opiekuńczo-wychowawczymi.

IV. Działania w ramach programu

1. Powołanie gminnego zespołu interdyscyplinarnego, złożonego z grupy specjalistów reprezentujących instytucje zobligowane do przeciwdziałania przemocy w rodzinie (jednostki pomocy społecznej, policji, służby zdrowia, placówki oświatowe, kuratorzy sądowi, organizacje samorządowe i inne). Termin realizacji – rok 2012.
Za realizację odpowiedzialny jest Wójt Gminy Nowy Kawęczyn i Kierownik Gminnego Ośrodka Pomocy Społecznej.
2. Prowadzenie przez zespół interdyscyplinarny zintegrowanych i skoordynowanych działań w zakresie przeciwdziałania przemocy.
Termin realizacji – lata 2012-2016.
Do zadań zespołu należeć będą:
 - a) diagnozowanie problemu przemocy w rodzinie,
 - b) inicjowanie interwencji w środowisku dotkniętym przemocą w rodzinie,
 - c) opracowanie i realizacja planu pomocy w indywidualnych przypadkach,
 - d) rozpowszechnianie informacji o instytucjach oraz możliwościach udzielania pomocy w środowisku lokalnym,
 - e) inicjowanie działań w stosunku do osób stosujących przemoc w rodzinie,
 - f) monitorowanie sytuacji rodzin, w których istnieje zagrożenie wystąpienia przemocy oraz rodzin, w których dochodzi do przemocy,
 - g) prowadzenie dokumentacji działań podejmowanych wobec rodzin, w których dochodzi do przemocy oraz efektów tych działań.
3. Realizacja programów ochrony ofiar przemocy w rodzinie poprzez:
 - a) Kierowanie zarówno ofiar jak i sprawców przemocy do specjalistycznych poradni rodzinnych lub psychologa,
 - b) Współpraca z instytucjami prowadzącymi domy i schroniska samotnej matki.
4. Podwyższenie umiejętności kadry instytucji zobligowanych do przeciwdziałania przemocy poprzez tematyczne szkolenia przedstawicieli tych służb, oraz organizowanie spotkań mających na celu wymianę doświadczeń między pracownikami różnych instytucji.
5. Działania informacyjno- edukacyjne, a w szczególności:
 - a) Edukacja dzieci i młodzieży w zakresie sposobów radzenia sobie ze stresem i agresją,
 - b) Udostępnianie i rozpowszechnianie wśród społeczności lokalnej materiałów edukacyjnych (broszur, ulotek, plakatów, informatorów itp.) dotyczących zjawiska przemocy oraz procedur prawnych z tym związanych,
 - c) Udostępnianie informacji o instytucjach udzielających pomocy i wsparcia ofiarom przemocy w rodzinie,
 - d) Zamieszczanie informacji na stronach internetowych Urzędu Gminy Nowy Kawęczyn.
 Termin realizacji 2012-2016.
6. Odpowiedzialni za realizację: Kierownik Gminnego Ośrodka Pomocy Społecznej.

V. Przewidywane efekty

1. Zmiana postaw społecznych wobec zjawiska przemocy w rodzinie.
2. Spadek liczby przypadków przemocy w rodzinie.

3. Udzielanie profesjonalnej pomocy ofiarom przemocy w rodzinie.
4. Usprawnienie systemu pomocy rodzinom dotkniętym przemocą.
5. Zwiększenie zaangażowania społeczności w sprawy przeciwdziałania przemocy.
6. Zbudowanie systemu działań w zakresie pomocy rodzinom i osobom dotkniętym przemocą.
7. Niwelowanie skutków zjawiska przemocy (np. agresji, wandalizmu, nieporadności życiowej).
8. Zmniejszenie skali wynikających z przemocy dysfunkcji rodziny.

VI . Wskaźniki realizacji programu

1. Ilość szkół podstawowych, w których wdrożony został program profilaktyczno- edukacyjny.
2. Liczba nauczycieli przeszkolonych z zakresu programu przeciwdziałania przemocy.
3. Ilość rozpowszechnionych na terenie gminy Nowy Kawęczyn ulotek i broszur profilaktyczno-informacyjnych dotyczących zjawiska przemocy domowej.
4. Ilość artykułów i informacji dotyczących przemocy domowej zamieszczonych w lokalnej prasie.
5. Ilość porad udzielonych osobom dotkniętym bądź zagrożonym przemocą.
6. Ilość odbytych z tytułu przemocy domowej interwencji w terenie.
7. Liczba osób objętych poradnictwem z tytułu przemocy w rodzinie.
8. Liczba dzieci objętych oddziaływaniami profilaktyczno- terapeutycznymi, (grupy wsparcia, terapia indywidualna).
9. Liczba sprawców przemocy odizolowanych od swoich rodzin.
10. Liczba osób objętych programem edukacyjno-korekcyjnym dla osób stosujących przemoc

VII . Monitoring

Monitoring działań będzie prowadzony systematycznie, raz w roku będzie składane sprawozdanie Radzie Gminy z efektów realizacji programu.

VIII. Badania, ewaluacja zjawiska przemocy domowej

Cel ogólny:

Zapewnienie informacji dla prowadzenia racjonalnej i akceptowanej społecznie polityki związanej z przeciwdziałaniem przemocy w rodzinie.

Uzasadnienie celu:

Diagnoza dotycząca występowania problemu przemocy domowej oraz dostępnych form wsparcia dla ofiar i sprawców przemocy, uwarunkowana i zapewniona przez wiarygodne źródła informacji stanowi podstawę do opracowywania określonych strategii profilaktycznych i naprawczych a ostatecznie pozwala na ewaluację skuteczności przedsięwziętych działań.

Głównymi źródłami danych statystycznych na temat rozmiarów zjawiska przemocy w rodzinie są policyjne i sądowe statystyki. Odnoszą się one do zgłoszonych przypadków oraz postępowań, które zakończono w określonych sprawach. Dane Policji pochodzą z wdrażania tzw. procedury Niebieskiej Karty.

W sferze pomocy społecznej również realizowana jest podobna procedura, której zastosowanie na mocy nowych zapisów ustawy o Przeciwdziałaniu Przemocy w Rodzinie z czerwca 2010 roku staje się obligatoryjne w przypadku stwierdzenia występowania zjawiska przemocy domowej i rozciągnięte na pozostałe służby działające w omawianym zakresie (Gminne Komisje Rozwiązywania Problemów Alkoholowych, pracowników oświaty i służby zdrowia).

Zjawisko przemocy w rodzinie poddawane jest także coraz częściej naukowym badaniom. Zainteresowanie tym problemem widoczne jest również w badaniach społecznych. Dążąc do

uzyskania wyczerpujących, miarodajnych informacji na temat skali problemu, jego specyfiki a także dostępnych i oczekiwanych form wsparcia dla doznających i stosujących przemoc, można korzystać z materiałów badawczych, źródeł najlepiej o charakterze zarówno ilościowym, jak i jakościowym.

IX Realizatorzy programu

1. Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej w Nowym Kawęczynie.
2. Urząd Gminy w Nowym Kawęczynie.
3. Gminna Komisja Rozwiązywania Problemów Alkoholowych.
4. Sąd Rejonowy w Skierniewicach.
5. Placówki oświatowe w Gminie Nowy Kawęczyn.
6. Placówki ochrony zdrowia.
7. Komenda Policji w Skierniewicach.

X. Finansowanie zadań

Źródłem finansowania zadań gminnego programu przeciwdziałania przemocy w rodzinie będą środki finansowe pochodzące z budżetu gminy.

Wysokość środków na 2012 rok - 200,00 zł.

Wysokość środków na 2013 rok - 3000,00 zł.

XI. Harmonogram działań gminy podejmowanych w zakresie Programu Przeciwdziałania Przemocy w rodzinie na lata 2012-2016

Lp.	Cele	Zadania	Termin	Odpowiedzialność za realizację
Budowanie lokalnego systemu przeciwdziałania przemocy w rodzinie.				
1.	Powołanie Zespołu Interdyscyplinarnego w zakresie diagnozowania potrzeb społeczności lokalnej dotyczących przemocy w rodzinie	- Zespół będzie się składał z grupy specjalistów reprezentujących instytucje realizujące program (np. przedstawiciele jednostki organizacji pomocy społecznej, gminnej komisji rozwiązywania problemów alkoholowych, policji, oświaty, ochrony zdrowia i innych instytucji)	2012	Wójt Gminy Nowy Kawęczyn
2.	Określenie systemu wzajemnej współpracy poszczególnych instytucji z terenu gminy w zakresie przemocy domowej	- Zorganizowanie spotkania przedstawicieli instytucji: GOPS, GKRPA, Policja, szkoły, ośrodki zdrowia, organizacje pozarządowe itp. zajmujących się problematyką przemocy w celu omówienia i zapoznania się z zadaniami określonymi w programie przeciwdziałania przemocy, - wspólne ustalenie zasad systemu lokalnej współpracy i koordynacji działań z zakresu przeciwdziałania przemocy .	2012	Kierownik GOPS, Wójt Gminy Nowy Kawęczyn
3.	Prowadzenie przez Zespół Interdyscyplinarny	- Podejmowanie działań w środowisku zagrożonym przemocą w rodzinie, mających na celu zapobieganie zjawisku,	2012-2016	Zespół Interdyscyplinarny we współpracy z

	zintegrowanych i skoordynowanych działań w zakresie przemocy w rodzinie	<ul style="list-style-type: none"> - opracowywanie programów, działań w tym edukacyjnych, akcji informacyjnych w zależności od potrzeb występujących w środowisku lokalnym, - opracowanie modelu interwencji i strategii postępowania w poszczególnych przypadkach, - stworzenie bazy danych rodzin dotkniętych przemocą, wzmocnienie ochrony ofiar przemocy, - diagnozowanie problemu przemocy w rodzinie, - inicjowanie interwencji w środowisku dotkniętym przemocą w rodzinie, - inicjowanie działań w stosunku do osób stosujących przemoc w rodzinie, - monitorowanie sytuacji rodzin zagrożonych przemocą, - rozpowszechnianie informacji o instytucjach, osobach i możliwościach udzielenia pomocy w środowisku lokalnym, - prowadzenie dokumentacji podejmowanych działań. 		<p>GOPS GKRPA Policja Szkoły Ośrodki Zdrowia</p>
4.	Podnoszenie kwalifikacji i wiedzy lokalnej kadry zajmującej się problematyką przemocy w rodzinie - współpraca między służbami szkolenia, kursy, konferencje tematyczne	<ul style="list-style-type: none"> - Udział w szkoleniach konferencjach, seminariach, kursach podmiotów odpowiedzialnych za zadania z zakresu przemocy w rodzinie, - systematyczne podnoszenie wiedzy i kwalifikacji przedstawicieli różnych grup zawodowych, tj. pracowników socjalnych, pracowników służby zdrowia, członków gminnej komisji rozwiązywania problemów alkoholowych, dzielnicowych w zakresie świadczenia pomocy ofiarom przemocy domowej 	2012 -2016	<p>Zespół Interdyscyplinarny we współpracy z : GOPS GKRPA Samorząd gminny</p>
Prowadzenie poradnictwa i interwencji w zakresie przeciwdziałania przemocy w rodzinie				
5.	Realizacja programów ochrony ofiar przemocy w rodzinie oraz pracy ze sprawcą przemocy	<ul style="list-style-type: none"> - Kierowanie do psychologa ofiar oraz sprawców przemocy, - współpraca z instytucjami z terenu powiatu skierniewickiego prowadzącymi domy samotnej matki, - wdrażanie procedury „Niebieska Karta”, - prowadzenie działań terapeutycznych dla ofiar przemocy przy współpracy innych instytucji, - nawiązanie współpracy z podmiotami podejmującymi działania w zakresie przemocy domowej, - praca socjalna z osobami doznającymi przemocy, - rozpowszechnianie broszur i ulotek 	2012-2016	<p>Zespół Interdyscyplinarny we współpracy z: GOPS Policja GKRPA Szkoły Samorząd gminny</p>

		dotyczących zjawiska przemocy w rodzinie wśród lokalnej społeczności, - dostarczenie informacji społeczeństwu o instytucjach udzielających pomocy i wsparcia ofiarom przemocy w rodzinie,		
Prowadzenie profilaktycznej działalności informacyjnej i edukacyjnej skierowanej do społeczności lokalnej				
6.	Edukacja środowiska lokalnego	- Utworzenie gabloty informacyjnej w GOPS Nowy Kawęczyn zawierającej informacje o lokalnym systemie wsparcia osób dotkniętych przemocą, - przygotowanie i udostępnianie broszur i ulotek informacyjnych o instytucjach udzielających pomocy w sytuacjach doświadczenia przemocy w rodzinie, - promowanie wartości rodziny i wychowania bez przemocy.	2012-2016	Zespół Interdyscyplinarny we współpracy z: GOPS GKRPA Szkoły Policja Samorząd gminny
7.	Edukacja dzieci i młodzieży w zakresie sposobów radzenia sobie ze stresem i agresją	- Prowadzenie działalności edukacyjnej i profilaktycznej skierowanej do dzieci i młodzieży promującej rozwiązywanie konfliktów bez przemocy , - edukacja dzieci i młodzieży w zakresie sposobów radzenia sobie ze stresem i agresją.	2012-2016	Zespół Interdyscyplinarny we współpracy z: GOPS GKRPA Szkoły Policja Samorząd gminny